

Prob. min. Quia annus lunaris undecim diebus est minor anno solari. Atqui si uno anno celebrasset Pascha die decima quarta primi mensis, anno sequenti undecim diebus ante, et sic die tertia, rursus sequenti anno in ultimo mense anni, et sic de reliquis; ergo non semper die decima quarta mensis primi, qui apud ipsos erat mensis nisan, ac consequenter, nec in æquinoctio verno pascha suum celebrasset, nisi per embolismos redegerent annos suos ad æqualitatem anni solaris.

Nec refert quod in prophetia Danielis hebdomadæ dicantur abbreviatæ; quia non dicuntur abbreviatæ, quasi forent hebdomadæ annorum lunarium, et non solarium, uti contendunt nonnulli; sed abbreviatæ dicuntur, quia sunt concisæ, id est, præcisæ et definitæ; hoc enim significat vox hebræa *nechtach*: vel, ut ait Petavius lib. XII de Doctrina temporum, cap. 55, septuaginta hebdomadæ abbreviatæ dicuntur, quia ex incerto et indefinito tempore, ad certum et constitutum spatium prophetico vaticinio ac divina ordinatione contractus est adventus Messiae, sive quod ex longiore intervallo, quod ab orbis initio fluxit usque ad Danielelem, brevissimum ad ortum Messiae restabat, non secus ac, v. g., in senectute vita hominis abbreviata dicitur. Vel denique abbreviatæ dici possunt, eo quod breves, id est, paucæ, definitæ fuerint usque ad Christum, cum Deus longe plures statuere potuisset; idque ob preces et suspiria Danielis, et Isaia, cap. XLV, 8, et aliorum a Deo prævisa. Sic Matth. XXIV, 22, dicuntur brevissimi, id est, breves seu pauci decreti a Deo, dies persecutionis Antichristi, ait A Lapide in cap. IX Danielis.

SECTIO IV.

VALDE ETIAM PROBABILIS EST SENTENTIA, QUÆ EXORDIUM SEPTUAGINTA HEBDOMADARUM DESUMIT AB ANNO VIGESIMO ARTAXERXIS LONGIMANI.

Prob. I. Quia exordium 70 hebdomadarum desumendum est ab eo tempore quo exiit sermo, ut ædificaretur Jerusalem, et plateæ ac muri ejus in angustia temporum: atqui anno vigesimo Artaxerxis Longimani exiit iste sermo; ergo ab illo anno desumendum est exordium 70 hebdomadarum.

Prob. min. Quia isto anno ab Artaxerxe qui misit Nehemiam, exiit sermo seu mandatum, dataque fuit facultas reedificandi et mœnibus cingendi urbem Jerusalem, ut liquet ex lib. II Esdræ, cap. III, 6 et sequentibus: *Factum est, inquit Nehemias, in mense nisan, anno vigesimo Artaxerxis regis... dixitque mihi rex: Quare vultus tuus tristis est?... et dixi regi... Quare non mereat vultus meus, quia civitas domus sepulcrorum patris mei deserta est, et portæ ejus combustæ sunt igni? Et ait mihi rex: Pro qua re postulas?... Et dixi ad regem: Si videtur regi bonum... ut mittas me in Judæam, ad civitatem sepulcri patris mei, et ædificabo eam... et placuit ante vultum regis, et misit me... Et dixi regi: Si regi videtur bonum, epistolam det mihi ad duces trans flumen, ut traducant me, donec veniam in Judæam: et epistolam ad Asaph custo-*

dem salutis regis, ut det mihi ligna, ut tegere possim portas turris domus, et muros civitatis, et domum quam ingressus fuero. Et dedit mihi rex juxta manum dei mei bonam mecum. Ex quibus verbis omnino evidens est, quod Artaxerxes Longimanus, anno regni sui vigesimo, Nehemiam cæterisque Judæis dedit plenissimam potestatem reedificandi, et mœnibus cingendi urbem Jerusalem: adeoque isto anno exiit sermo, ut iterum ædificaretur Jerusalem; ac consequenter ab eodem anno inchoandæ sunt 70 hebdomadæ Danielis.

Insuper illud quod sequitur in prophetia, nempe: *Et rursus ædificabitur platea, et muri in angustia temporum*, etiam mire congruit, et convenit cum hac sententia. Etenim *in angustia temporum* bifariam intelligi potest; nam *angustia temporum* significare potest magnam aliquam vexationem et periculum quo quis premitur et urgetur: et hoc optime congruit huic sententiæ; nam sicut traditur lib. II Esdræ, cap. IV, illi qui, duce Nehemia, muros Jerusalem extruebant, in tantum vexabantur et infestabantur a vicinis hostibus, ut etiam, qui opus faciebant, cum armis esse, quasi parati ad pugnam, cogentur. Sic enim ibidem, *ÿ. 16 et 17, loquitur Nehemias: Media pars juvenum faciebat opus, et mediâ parata erat ad bellum, et lanceæ, et scuta, et arcus, et loriceæ, et principes post eos in omni domo Juda ædificantium in muro, et portantium onera et imponentium: una manu sua faciebat opus, et altera tenebat gladium. Potest etiam illud, in angustia temporum, significare ædificationem platearum et murorum Jerusalem angusto et brevi tempore esse absolvendam; et sic rursus optime congruit huic sententiæ: nam completus est murus, inquit Nehemias infra, cap. VI, 15, vigesimo quinto die mensis elul, quinquaginta duobus diebus. Quod videri non debet incredibile: siquidem in opere faciendo multa hominum millia laborabant die nocteque, summo studio et diligentia; aderant etiam principes Judæorum qui opus præsentia sua, voce ac manu urgebant. Cum igitur omnia, quæ de reedificanda et mœnibus cingenda urbe jerosolymitana, apud Danielelem per Gabrielem archangelum prædicta sunt, contigerint anno vigesimo Artaxerxis: videtur ab hoc anno exordium 70 hebdomadarum esse desumendum.*

Dices: Artaxerxes isto anno nullum edidit decretum, sed tantummodo dedit licentiam Nehemiam abeundi in Judæam, ut vi decreti anno septimo dati reedificaret Jerusalem: siquidem Artaxerxes nulla utitur decernendi formula, qualis in decretis antea, sive a Cyro, sive a Dario, sive ab ipso Artaxerxe anno regni septimo editis, reperitur. Cyrus ait: *Quis est in vobis de universo populo ejus, sit Deus illius cum ipso; ascendat, etc.* Darius dicit: *Ego statui decretum, quod studiose impleri volo?* Artaxerxes anno septimo: *A me decretum est.* Ergo anno vigesimo Artaxerxis non est editum aliquod decretum; sed sola Nehemiam quam rogaverat, in Judæam abeundi facultas concessa est.

R. Licet isto anno Artaxerxes nullum particulare dederit diploma, sicut dederat anno septimo; tamen cum tunc ad preces Nehemiam, ipsum miserit, ut urbem jerosolymitanam reedificaret et mœnibus cingeret, dederitque epistolam in quibus mandat, et omnia tum ad ædificationem urbis, tum ad erectionem mœnium necessaria Nehemiam suppeditarentur: certe, sermo seu mandatum, adeoque etiam decretum a rege exiit de iterum ædificanda et mœnibus cingenda urbe jerosolymitana. Sane, si hodie rex aliquis mitteret unum e suis ministris, ut hic reedificaret urbem dirutam, eamque mœnibus cingeret, et in hunc finem ipsi daret epistolam, in quibus præciperet ut omnia ad hoc exequendum necessaria suppeditarentur a subditis, certe omnes dicerent quod a rege exiit sermo seu mandatum, adeoque etiam decretum de reedificanda et mœnibus cingenda ista urbe; ergo similiter dicendum est quod anno vigesimo Artaxerxis ab ipso exiit sermo, etc., de reedificanda et mœnibus cingenda urbe jerosolymitana.

Prob. II. Nehemias ipse satis significat quod usque ad annum vigesimum Artaxerxis nullus exiit sermo de reedificanda urbe Jerusalem; ergo ante illum annum non potest statui exordium 70 hebdomadarum Danielis.

Prob. ant. Quia declarat quo pacto ipse isto anno suscepto in Judæam itinere, reipsa viderit murum Jerusalem dissipatum et portas ejus consumptas igni, cap. II, 15; et *ÿ. 17* Judæos sic alloquitur: *Jerusalem deserta est, et portæ ejus consumptæ sunt igni: venite et ædificemus muros Jerusalem.* Unde et auctor libri Ecclesiastici, cap. XLIX, 15, hanc laudem Nehemiam tribuit: *Nehemias in memoria multi temporis, qui erexit nobis muros eversos, et stare fecit portas et seras, etc.* Ergo usque ad vigesimum annum Artaxerxis nondum Jerusalem exstructa erat, et consequenter ad hunc usque annum nullum etiam de eadem exstruenda videtur fuisse datum decretum. Nam si illud datum fuisset anno regni Artaxerxis septimo, Judæi haud dubie tunc urbem reedificassent.

Nec videtur hic dici posse, quod tunc eam non reedificaverint, quia impediabantur propter infestationes vicinarum gentium: quia licet etiam anno vigesimo Artaxerxis vexarentur et infestarentur a vicinis gentibus, tamen hoc non obstante, urbem reedificaverunt et mœnibus cinxerunt; ergo et idem fecissent anno septimo; aut certe non expectassent per 15 annos, ut ab Artaxerxe impetrarent auxilium contra istas vicinas gentes.

SOLVUNTUR ARGUMENTA. — Obj. I. Ex iis quæ sectione præcedenti dicta sunt, liquet quod Artaxerxes anno regni sui septimo dederit Judæis plenam potestatem et libertatem constituendi rempublicam, et vivendi juxta leges suas; ergo etiam tunc videtur ipsis concessisse facultatem reedificandi urbem Jerusalem. Item isto anno dedit Esdræ *omnem petitionem ejus*, et insuper addidit: *Juxta voluntatem Dei vestri facite.* Atqui desiderium ac petitio Esdræ, et voluntas Dei non solum erat, ut Esdras cum reliquis

Judæis ascenderet in Jerusalem, visitaret Judæam in lege Dei sui, offerret sacrificia, etc.; sed etiam ut reedificaretur Jerusalem, et mœnibus cingeretur, ut sic Judæi in Dei cultu ab hostium injuriis essent liberi: ergo anno septimo Artaxerxis videtur exiisse sermo de reedificanda urbe jerosolymitana, et consequenter ab hoc anno inchoandæ sunt 70 hebdomadæ Danielis.

R. neg. conseq., et ad primam probationem dico, nihil inde sequi. Nam etiam Cyrus, ut liquet ex cap. I lib. I Esdræ, dedit Judæis facultatem ascendendi in Jerusalem et ibidem constituendi rempublicam, ac vivendi juxta leges suas; et tamen inde certe non probatur quod dederit facultatem reedificandi urbem; ergo nec id probatur ex facultate data anno septimo Artaxerxis.

Ad secundam autem probationem dico, hic non esse inquirendum quid Esdras desideraverit, sed quid a parte rei petierit ac obtinuerit. Jam autem constat ex lib. I Esdræ, cap. VII, a *ÿ. 15* usque ad *27*, quod Esdras nihil aliud petierit aut obtinuerit, quam quæ ad templi ornamenta et sacrificia pertinebant, et ut Judæi libere possent vivere juxta suas leges, sacerdotes ac levitæ libere docere possent populum; ergo in illo decreto ne vel implicita sit mentio de reedificanda urbe. Sane si quis, v. g., diceret: Rex dedit duci, seu generali exercitui sui *omnem petitionem ejus*, et tunc statim in decreto a rege dato distincte exprimeretur, quid et qualia ipsi concesserit, non possem dicere quod iste dux aliquid petierit aut obtinuerit quod in decreto non est expressum; ergo etiam dici non potest quod Esdras petierit aut obtinuerit a rege Artaxerxe facultatem ædificandi Jerusalem, quandoquidem id in decreto Esdræ dato pariter non sit expressum. Ad illud denique quod scilicet voluntas Dei esset ut reedificaretur Jerusalem, dico Dei certo voluntatem fuisse, ut rursus ædificaretur Jerusalem, sed non nisi eo tempore quo angelus Gabriel eam rursus ædificandam prædixerat, scilicet *ab exitu sermonis*, qui sermo non exiit nisi anno vigesimo Artaxerxis, ut constat ex supra dictis.

Illa itaque verba quæ I Esdræ, VII, 18, habentur: *Sed et si quid tibi et fratribus tuis placuerit, de reliquo argento et auro ut faciatis, juxta voluntatem Dei vestri facite*, non significant quod tunc temporis Artaxerxes dederit Judæis facultatem reedificandi Jerusalem: sed tantum designant quod de reliqua pecunia, quæ victimarum emptioni superesse poterat, Judæi possent disponere in alios usus sacros, seu in omne illud quod ad ritum Dei pertinebat: in illum enim finem videtur Artaxerxes tantum voluisse dare pecunias, ut latius exprimitur ibidem *ÿ. 23*.

Præterea, etiamsi tantisper gratis daretur, quod anno septimo sui regni Artaxerxes permisisset Judæis reedificare Jerusalem, adhuc ab illo anno non videtur posse desumi initium 70 hebdomadarum. Siquidem illud desumi debet a decreto efficaci seu executorio, id est, a tali quo semel dato, urbs reedificanda et mœnibus cingenda erat; nam hoc innuunt verba angeli: *Et rursus* (quando scilicet exierit sermo

seu decretum a rege Persarum) *edificabitur platea, et muri, et quidem in angustia temporum.* Jam vero hoc non contigit anno septimo, sed duntaxat anno vigesimo Artaxerxis; ergo non ab anno septimo, sed ab anno vigesimo ejusdem regis inchoanda sunt hebdomadæ Danielis.

Inst. I. Ipsemet Esdras, lib. I, cap. IX, 9, testatur septem sibi datam esse in Juda et Jerusalem. Atqui *seps* nomine muri intelliguntur; ergo in decreto, quod Artaxerxes anno septimo dedit Esdræ, concessa fuit facultas reedificandi muros Jerusalem, et etiam reipsa saltem pro parte erecti sunt.

R. neg. min.: 1. quia verba illa: *Et daretur nobis paxillus in loco sancto ejus, et daret nobis septem in Juda et Jerusalem,* intelliguntur metaphoricè pro quocumque munimento, ut antea suo loco dictum est; adeoque per *septem* non necessario intelliguntur muri; 2. quia *seps* nomine etiam parietes adium rudi et tumultuario opere constructi intelligi possunt. Vide desuper plura apud interpretes et Huetium.

Inst. II. Nehemias, cum anno Artaxerxis vigesimo ab Hanani audivisset murum Jerusalem adhuc esse dissipatum, miratus est, obstupuit et indoluit: atqui, ut sectione præcedenti monstratum est, non fuisset ulla ratio cur miraretur et obstupesceret, si hactenus nulla facultas mœnium erigendorum concessa fuisset; ergo, etc.

R. neg. maj. pro prima parte. Nam indoluisse Nehemiam, Scriptura supra, cap. I, 1 et seq., exprimit; sed quod miratus sit et obstupuerit, nequidem implicite insinuat. Dolere autem merito potuit, quia noverat quod hucusque nondum exisset sermo seu decretum de erigendis mœnibus Jerusalem, et ab Hanani audiverat quod Judæi forent in tribulatione maxima.

Obj. II. Certum videtur ex eis quæ dicta sunt sectione præcedenti, prob. I, quod 70 hebdomadæ Danielis debeant inchoari ab anno tertio exclusive, seu a quarto inclusive olymp. 80. Atqui, ut ibidem quoque monstratum est, in illum annum non incidit annus vigesimus Artaxerxis, sed hic incidit in annum tertium vel quartum olymp. 83, ut docet Julius Africanus apud S. Hieronymum in cap. IX Danielis: ergo 70 hebdomadæ non possunt inchoari ab anno vigesimo Artaxerxis.

R. concessa majore, negando minorem. Nam certum est juxta historicos profanos, quod anno primo olymp. 75 data sit pugna navalis Salaminia, et a Themistocle profligatus sit Xerxes. Pugnam illam secuta sunt plurima Persarum naufragia, quibus perterritus Xerxes, reversus est in patriam. Tunc autem, ut refert Justinus, lib. III, num. 1, *Xerxes, terror antea gentium, bello in Græcia infeliciter gesto, etiam suis contemptui esse cepit; atque Artabanus ejus præfectus, deficiente quotidie regis majestate, in spem regni adductus est.* Hæc autem omnia videns Xerxes, et propterea timens, ne non tantum ipse, sed etiam posteri ejus privarentur regno, videtur Artaxerxem filium suum constituisse regem. Nam nihil naturalius est, quam

quod rex aliquis, dum videt se a propriis subditis sperni, et unum extraneum habere spem ad regnum, tunc suum filium constituat regem. Porro hæc omnia, quæ contigerunt a pugna salaminia usque ad illud tempus, quo quotidie regis majestas deficiebat, facile petunt spatium trium circiter annorum, ita ut Artaxerxes a patre fuerit proclamatus, seu constitutus rex anno quarto olymp. 75, vel anno primo olymp. 76. Et sic ab hoc tempore computando annos regni ejus, inveniemus quod annus ejus vigesimus incidat in annum tertium vel quartum olymp. 80.

Confirmatur responsio jam data ex eo quod Themistocles, dux Atheniensium, e Græcia profugus, ad Persas confugerit anno quarto olymp. 76; ut habet Eusebius in Chronico, et etiam ex Athenæo probat Tirinus, cap. 59 sui Chronici sacri. Jam vero juxta Thucydidem, qui istis temporibus vixit, Themistocles fugit ad Artaxerxem regem, qui *nUPER*, seu ut aliqui legunt *RECENS*, regnare incœperat. Ergo cum ad eum venit Themistocles, jam nuper seu recens regnabat; et consequenter non apparet verum, quod Artaxerxes tantum incœperit regnare anno primo olymp. 79, uti contendunt nonnulli. Porro cum nihil impediatur illud *nUPER*, seu *recens*, ad tres circiter annos producere (nam de aliquo, qui a tribus annis regnavit, rectissime dicitur, quod *nUPER* seu *recens* regnare cœperit), hinc satis probabiliter dicitur, quod Artaxerxes regnare cœperit anno quarto olymp. 75, aut anno primo olymp. 76.

Quantum ad Julium Africanum, dico quod ab ipso necessario recedere oporteat. Ratio est 1. quia Africanus annos 490 finit in anno secundo olymp. 202; quod nullo modo potest admitti: quia alias hebdomadæ fere finirentur in morte Christi; quæ tamen debuit contingere in medio hebdomadæ ultimæ; 2. quia Julius Africanus hebdomades Danielis putabat constare annis lunaribus sine embolismo: eoque illarum initium juxta Scripturam desumeret ab anno vigesimo Artaxerxis, ut 490 annos lunares inveniret, videtur posuisse annum ejus vigesimum in anno quarto olymp. 83, quia aliter non poterat invenire 490 annos lunares. Verum cum ex eis, quæ dicta sunt in fine sectionis præcedentis, satis pateat annos illos non esse lunares, sed solares: manifestum est quod ad illos inveniendos ponendus sit annus vigesimus Artaxerxis in anno tertio aut quarto olymp. 80, et annus primus in anno quarto olymp. 75, aut in anno primo olymp. 76: quod etiam fortasse fecisset Africanus, si annos solares computasset; sed annos lunares computando, hoc facere non potuit.

Cum igitur historici de initio regni Artaxerxis inter se discrepent, aliis illud conjicientibus in olymp. 79, aliis in olymp. 76: certum videtur quod ex ipsis nihil desuper nisi conjecturando scire possimus; et ideo videtur præferenda opinio eorum, quæ hac in parte conformior est Scripturæ sacræ. Jam vero ea, quæ initium regni Artaxerxis conjicit in olymp. 76, (sive interim Xerxes tunc fuerit occisus ab Artabano, sive adhuc aliquibus annis vixerit, et cum filio

suo regnaverit) Scripturæ sacræ conformior appareat; siquidem inhærendo soli Scripturæ, probabilius est, quod 70 hebdomades inchoari debeant ab anno vigesimo Artaxerxis: atqui si supponatur initium regni Artaxerxis incidere in olymp. 79, non poterunt 70 hebdomades inchoari ab hoc anno vigesimo. Nam cum in isto supposito annus vigesimus Artaxerxis incidat in annum quartum olymp. 83, inde sequeretur quod Christus mortuus fuisset anno secundo olymp. 205; quod tamen certo admitti non potest; quandoquidem omnes sustineant illum esse mortuum aliquo anno olymp. 202. Et hæc quidem duo argumenta, quæ jam proposita sunt, solummodo sunt ea, quæ directe objici possunt contra eam sententiam, quæ initium 70 hebdomadarum desumit ab anno vigesimo Artaxerxis. Interim videamus jam etiam adhuc quædam alia, quæ tam contra hanc, quam contra aliam sententiam sect. præced. relata ulterius objici queunt.

Obj. III. In prophetia Danielis *ab exitu sermonis* intelligi debet a finita edificatione murorum, et platearum Jerusalem: atqui illa fabrica non fuit perfecta, nisi aliquot annis post edictum Artaxerxis, ergo, etc.

Prob. maj. 1. Quia alias nullum fuisset celebre indicium, nec etiam certum initium hebdomadarum; 2. quia non dicit: *Ab initio sermonis*, sed: *Ab exitu sermonis*; id est, ab ipso sermone, seu edicto completo.

R. neg. maj., et ad primam probationem dico, initium celeberrimum et certissimum esse ipsum edictum regium. Ad secundam nego suppositum, quod nempe *ab exitu* significet rem completam, sed significat initium rei, præsertim ubi agitur de decretis, vel mandatis. Sic dicitur Luca II: *Exiit edictum a Cæsare Augusto, ut describeretur universus orbis*; et tamen tantum postea ivit Joseph in Bethleem, ut illic describeretur. Item Joan. XXI: *Exiit sermo inter fratres, quod discipulus ille non moritur*, hoc non significat peractum esse, quod sermo ille dicit, sed iste sermo incœpit, sive divulgatus est. Similiter etiam nunc dicimus: Tali anno exiit decretum, ut edificaretur fortalium, v. g., per hoc tamen non intelligitur illud eodem anno fuisse absolutum.

Obj. IV. Hebdomadæ Danielis tantummodo completæ fuerunt tempore excidii jerosolymitani; ergo initium earum non potest desumi a tempore Artaxerxis.

Consequentia est evidens: nam a tempore Artaxerxis usque ad excidium jerosolymitanum, quod contigit sub Tito imperatore, interfluxerunt anni plures quam 490.

Probatur autem ant. ex verbis angeli Daniele alloquentis: *Septuaginta hebdomades abbreviatæ sunt super populum tuum, et super urbem sanctam tuam... Confirmabit autem pactum multis hebdomada una; et in medio hebdomadis deficiet hostia et sacrificium, et erit in templo abominatio desolationis.* Quibus verbis angelus in 70 hebdomadarum spatio excidium jerosolymitanum includit, adeo ut sensus sit: Quando

finita erit septuagesima hebdomada, vastabitur templum cum urbe jerosolymitana; ergo 70 hebdomadæ fuerunt tantummodo completæ in excidio jerosolymitano.

R. neg. ant., et ad ejus probationem dico, quod 70 hebdomades abbreviatæ sint super populum, et super urbem sanctam, ut veniat Messias, et ut ungatur Sanctus sanctorum, et ut expietur peccatum; at non sunt abbreviatæ, ut vastetur Jerusalem, et templum evertatur. Sensus ergo verborum est, 70 hebdomadas abbreviatas esse super populum, et super urbem sanctam, id est Jerusalem, ut veniat Messias tandiu desideratus, et ungatur Sanctus sanctorum, etc.; quod revera contigit, quando Christus, Salvator noster in medio hebdomadis septuagesimæ ad redimendos homines, eosque in libertatem filiorum Dei ascendendos, mortuus est. Dum vero angelus subdit: *Et erit in templo abominatio desolationis, etc.*, his verbis prædicit quidem Jerosolymorum devastationem, templique excidium, non quod hæc immediate post finem hebdomadis septuagesimæ contingere deberent, sed quia non multo post finem hebdomadis septuagesimæ eventura erant, tanquam pœna irroganda pertinacibus et incredulis Judæis, qui repudiata divina indulgentia, neglecta poenitentia, atque prophetarum oraculis pedibus conculcatis, Redemptorem summi occiderunt.

Obj. V. Nehemias, qui impetravit ab Artaxerxe facultatem restaurandi urbem Jerusalem, eamque reedificavit ac mœnibus cinxit, vixit usque ad tempora Alexandri Magni; ergo initium 70 hebdomadarum non potest desumi a tempore, quo imperavit Artaxerxes Longimanus: nam alias vixisset Nehemias ad minus 160 annis, quod est incredibile; nam illo tempore homines non tam diu vivebant.

Prob. ant. 1. Quia Nehemias infra, cap. XII, 22, inter sacerdotes, qui cum ipso ascenderunt in Jerusalem, recenset Jeddoam, quem Josephus, lib. XI Antiq., cap. VII, vocat Jaddum: hic autem Jaddus Alexandro Magno Jerusalem eunti occurrit; 2. quia Nehemias obtinuit illud edictum contra Sanaballat, qui Judæos conabatur impedire ab instauratione Jerusalem: atqui ille Sanaballat juxta Josephum secutus est postea castra Alexandri Magni; ergo, etc.

R. neg. ant., et ad probationem dico, illos Jeddoam et Sanaballat, quos nominat liber Esdræ, esse diversos ab illis, quos recenset Josephus, vel Josephum aperte errare. Unde Bernardus Lamy in Apparatu chronologico dicit: Constat enim de Persarum regum serie imperite scripsisse Josephum. Et revera post Artaxerxem transit immediate ad Alexandrum Magnum, omissis aliis, scilicet Xerxe secundo, Dario Notho, et Ocho

CAPUT III, IV.

Post adhortationem Nehemie Jerusalem in miris, turribus ac portis edificatur. Nec ob subsannationes, insidias et minas ab opere desistunt Judæi; et Nehemia cum suis orante, opus perficitur.